

2007-02-15

Verksamhetsberättelse Folkhälsoarbete i Karlshamns kommun 2007

Bakgrund

Det långsiktiga folkhälsopolitiska programmet för Karlshamns kommun antogs av Kommunfullmäktige i mars 2005 och gäller till och med 2010. Det folkhälsopolitiska programmet ska ge stöd och vägledning för ökad samverkan på vägen mot kommunens vision 2014, i vilken ingår en god jämlik och jämställd hälsa i Karlshamn. Programmets uppgift och viktiga funktion är att över alla tänkbara nämnds- och verksamhetsgränser, lägga ett fokus på folkhälsa som ger förutsättningar för ett effektivt och målinriktat genomförandearbete. Fyra strategiska folkhälsoområden står i fokus för kommunens insatser under 2005-2010:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Hälsa i arbetslivet
- Levnadsvanor

Programmet ska konkretiseras och genomföras i kommunernas nämnder och bolag samt i samverkan mellan dessa. Utöver detta har ett folkhälsoråd inrättats gemensamt med landstinget Blekinge. Folkhälsorådets uppgift är att stimulera och följa upp folkhälsoarbetet i kommunen samt att utarbeta förslag till konkreta handlingsplaner. Förslagen ska utgöra underlag för budgetering och verksamhetsplanering inom till exempel nämndernas ansvarsområden.

Som stödande resurs för programmets genomförande inrättades i december 2005 under kommunstyrelsens huvudmannaskap en tjänst som folkhälsosamordnare vid kommunledningsförvaltningen.

Handlingsplan för år 2007-2010

Handlingsplanen för Karlshamns kommuns folkhälsoarbete för år 2007-2010 antogs av Kommunstyrelsen i juni 2007. Förslagen till mål, delmål och genomförande bygger huvudsakligen på det folkhälsopolitiska programmet samt resultatet av seminariedagen "Kraftsamling för folkhälsan", som arrangerades av folkhälsorådet den 19 oktober 2006. Folkhälsoarbetet har inledningsvis fokuserat på att framställa och presentera handlingsplanen. Arbetet har sedan fortskridit enligt handlingsplanen. Inriktningen har huvudsakligen varit att stimulera samverkan mellan olika parter. Genom att mötas i tvärasektoriella grupper, och

gemensamt belysa det pågående arbetet för olika målgrupper, tydliggöra resurser, arbetssätt och samverkansformer.

Folkhälsoråd

Folkhälsorådet har till uppgift att vara ett rådgivande organ för folkhälsofrågor. Folkhälsorådet består av förtroendevalda från kommunen och landstinget Blekinge. Ordförande är kommunstyrelsens vice ordförande. Ledamöter från landstinget ingår även i landstingets organ för folkhälsofrågor, folkhälsoutsiktet. Folkhälsorådet ska etablera kontakter med representanter från myndigheter, föreningar, ideella organisationer och näringslivet. Folkhälsosamordnaren står till folkhälsorådets förfogande som handläggare och sekreterare. Folkhälsorådet har haft sex sammanträden under 2007.

Folkhälsorådets ledamöter:

Suzanne Svensson (s)	Ordförande
Jesper Svensson (fp)	
Britt Kilsäter (m)	
Kerstin Gustafson (s)	
Roland Ohlsson (s)	
Carl-Gunnar Madestam (kd)	

Ersättare:

Mats Lindstén (s)
Kennet Aronsson (c)
Birgitta Jönsson (s)
Lennart Malm (fp)

Tjänstemän:

Thomas Gustafson	Folkhälsostrateg Landstinget Blekinge
Jeanette Heilmann	Folkhälsosamordnare i Karlshamn
Sara Anderhov	Vik. folkhälsosamordnare i Karlshamn

Ledningsgrupp

Under folkhälsorådet finns en tjänstemannagrupp, folkhälsorådets ledningsgrupp. Ledningsgruppen ska verkställa besluten som tas på folkhälsorådets inrådan till kommunstyrelsen och föra det vidare i respektive förvaltning. Det är endast det som rör den kommunala organisationen som besluten kan gälla. Ledningsgruppen har ett viktigt ansvar att inspirera, entusiasmera och stötta medarbetarna i folkhälsoarbetet. Ledningsgruppen har haft fyra sammanträden under 2007.

Ledningsgruppens medlemmar:

Bengt Mattsson	Kommundirektör
Ulf Ohlsson	Förvaltningschef Samhällsbyggnad
Christel Jönsson	Förvaltningschef Omsorg
Jörgen Funestad	Förvaltningschef Utbildning
Thomas Andersson	Personalchef
Lotta Mårtensson	Verksamhetschef Primärvården Karlshamn 2
Barbara Sedvallson	Verksamhetschef Vuxenpsykiatriska kliniken
Jens Boäng	Verksamhetschef Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken
Jan Bläckberg	Klinikchef Tandvården

Thomas Gustafson
Jeanette Heilmann
Sara Anderhov

Folkhälsostateg Landstinget Blekinge
Folkhälsosamordnare i Karlshamn
Vik. Folkhälsosamordnare i Karlshamn

Arbetsgrupp

Utöver folkhälsorådet och ledningsgruppen finns dessutom en arbetsgrupp som består av personer som i sitt ordinarie uppdrag har en central funktion i förvaltningsledningen. Arbetsgruppen utgör ett stöd till folkhälsosamordnaren i implementeringsarbetet av det folkhälsopolitiska programmet och handlingsplanen för 2007-2010. Arbetsgruppen har haft sex möten under 2007.

Arbetsgrupp består av:

Jörgen Funestad	Förvaltningschef Utbildning
Ingrid Stoltz	Utvecklingssamordnare Utbildning
Bernt Ibertsson	Förvaltningssamordnare Samhällsbyggnad
Marita Gill	Utredningssekreterare Omsorgen
Jeanette Heilmann	Folkhälsosamordnare
Sara Anderhov	Vik. folkhälsosamordnare

Temadag om mat och miljö samt övervikt och fetma

Folkhälsorådet arrangerade den 9 maj en temadag kring mat och miljö samt övervikt och fetma i Rådhusalen, Rådhuset i Karlshamn. Temadagen vände sig till politiskt förtroendevalda i kommunen, upphandlingsenheten, kostenheten, personal inom utbildningsförvaltningen, skolornas elevråd samt berörd personal inom landstingets olika enheter. Under förmiddagen föreläste Gösta Skoglund, vd Miljöresurs Linné, om mat, miljökrav och upphandling. Temadagen fortsatte med att Gertrud Ivarsson, vice ordförande i LRF, informerade om den kommande seminariedagen "Mat för livet". Vidare föreläste Hans Edenvall, barnhälsovårdsöverläkare Landstinget Blekinge, om ämnet övervikt och fetma. Avslutningsvis informerade Linda Håkansson, projektledare, och Johanna Tell, barnhälsovårdssamordnare, om projektet "Grunda sunda vanor".

Rapport: "Familjestöd i samverkan. Hälsofrämjande och förebyggande arbete för blivande föräldrar samt barn i åldern 0-6 år och deras föräldrar i Karlshamn."

Den politiska koalitionen gav, våren 2005, i uppdrag till en arbetsgrupp att utarbeta förslag till hur tidiga insatser kan förebygga våld och droger genom stöd till föreningar med barn- och ungdomsverksamhet och till tidiga insatser från sociala myndigheten. Arbetsgruppens förslag till området tidiga insatser från sociala myndigheten, var att en inventering skulle göras i Karlshamns kommun kring vilket hälsofrämjande och förebyggande arbete samt tidigt stöd som finns för blivande föräldrar under graviditet, och för barn i åldern 0-6 år och deras föräldrar. Inventeringen föreslogs även inrymma vilka samverkansformer och samverkansbehov som finns för dessa målgrupper. Folkhälsorådets rapport "Familjestöd i samverkan" är ett resultat av den föreslagna inventeringen. Inventeringen visar att det idag bedrivs ett mycket gott arbete, med såväl hälsofrämjande som förebyggande inriktning, av de olika verksamheterna som kommer i kontakt med de aktuella målgrupperna. En stor del av arbetet behöver därför handla om att fortsätta att hålla den goda kvalitet som föräldrar vittnar om. Rapporten presenterar sju förslag på åtgärder för att förbättra det hälsofrämjande och förebyggande arbetet ytterligare inom de områden där det behövs.

Familjecentral

Under seminariedagen "Kraftsamling för folkhälsan" uttalade deltagarna en vilja om att starta en Familjecentral i Karlshamns kommun. Ovan nämnda inventering fokuserade även på att få kunskaper kring vilka förutsättningar det finns för att starta en familjecentral i Karlshamn. Inventeringen visar att de lokala förutsättningarna för en familjecentral på sikt är goda, men som ett första steg behöver samverkan mellan verksamheterna fokusera på mer grundläggande bitar. Som svar på motionen ska en samverkansgrupp bildas för att utveckla och förbättra de former som det idag finns brister kring, innan en familjecentral införlivas. Samverkansgruppen ska bestå av representanter från mödra- och barnhälsovården, barn- och ungdomspsykiatri, förskolan, socialtjänsten och andra samarbetspartners ska etableras. Folkhälsosamordnaren ska vara samordnare för gruppens arbete.

Vikarierande folkhälsosamordnare

Folkhälsosamordnare Jeanette Heilmann är föräldraledig 2007-09-01 till 2008-09-01. Under denna period är Sara Anderhov vikarierande folkhälsosamordnare.

Information och kunskapsspridning

Folkhälsoarbetets handlingsplan för år 2007-2010 har presenterats för de kommunala verksamheterna och nämnderna samt för andra berörda av folkhälsoarbetet. Folkhälsosamordnaren har även presenterat verktyget Valfärdsbokslut (VFB) för folkhälsorådet, ledningsgruppen för folkhälsoarbete samt för den regionala samverkansgruppen. Folkhälsosamordnaren har av folkhälsorådet fått i uppdrag att, under 2008, undersöka Karlshamns kommuns förutsättningar och behov av att implementera verktyget.

Revidering av kommunens alkohol- och drogpolitiska program

Folkhälsosamordnaren och alkoholhandläggaren har enligt kommunstyrelsens beslut (2006-12-19 § 279) fått i uppdrag att revidera det av kommunfullmäktige antagna (2003-09-01 §90) alkohol- och drogpolitiska programmet med tillhörande riktlinjer för serveringstillstånd. Det har under 2007 gjorts en omfattande omvärldsanalys av befintliga nationella och kommunala handlingsplaner för alkohol- och drogförebyggande arbete. Ett gediget material från Mobilisering mot narkotika, Alkoholkommittén, Statens Folkhälsoinstitut samt utvalda kommuner har inspirerat revideringen av Karlshamns alkohol- och drogpolitiska program. Materialet kommer att bearbetas under 2008 och utmynna i ett reviderat alkohol- och drogpolitiskt program med tillhörande åtgärdsplan. Åtgärdsplanens skall i sin tur tas fram i nära samarbete med berörda parter. Föreliggande revidering skall förslagsvis under kommande mandatperiod, 2011-2014, integreras i Karlshamns kommuns Folkhälsopolitiska program.

Inventering kring tillgängliga resurser, samverkansformer samt hälsofrämjande och förebyggande metoder för målgruppen ungdomar 16-25 år

Inom ramen för handlingsplanens prioriterade mål för ungdomar rymmer delmålen; att få till stånd en fördjupad myndighetssamverkan för målgruppen ungdomar 16-25 år samt att få en nulägesbeskrivning av pågående arbete. Föreliggande inventering syftar till att ge ett underlag för att bedöma hur det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kan bedrivas på bästa sätt utifrån de förutsättningar som gäller för Karlshamns kommun. Vidare skall inventeringen ge en nulägesbeskrivning av pågående arbete, tillgängliga resurser samt samverkansformer. Därmed blir pågående arbete för målgruppen uppmärksammat och med utgångspunkt från inventeringen kan förslag på det fortsatta arbetet göras. Inventeringen syftar dessutom till att undersöka om det i Karlshamns kommun finns förutsättningar för och behov av en

Ungdomshälsa. Förarbetet till föreliggande inventering inleddes under slutet av 2007. Inventeringen baseras på enkätundersökning och fokussamtal. Enkätundersökningen sammanfattar olika verksamheters pågående arbete. Fokussamtalen, dels på chefsnivå dels på handläggarnivå, fokuserar på hur det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för målgruppen kan bedrivas på bästa sätt.

Löpande strategiskt folkhälsoarbete

Folkhälsosamordnaren ingick under 2007 i följande samverkansgrupper:

- Vägverkets AKTA-projekt, deltagare i kommunens utsedda arbetsgrupp.
- Arbetsgruppen "Hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och ungdomar", sekreterare.
- Arbetsgruppen "Sätt skolan i rörelse", deltagare.
- Arbetsgruppen för införandet av Örebros preventionsprogram , ÖPP, i Karlshamn, deltagare.
- Nätverket "Karlshamnsgruppen", deltagare.
- Regional samverkansgrupp för folkhälsa, deltagare.
- Landstinget Blekinges samverkansgrupp för arbetet med psykisk ohälsa bland ungdomar, deltagare.
- Landstingets arbetsgrupp för undersökningen "Hälsa på lika villkor", deltagare.
- Nätverket för Hälsofrämjande skolutveckling, deltagare.
- Länsstyrelsens styrgrupp för barn i riskmiljö, deltagare.

Bilagor:

- Folkhälsopolitiskt program för Karlshamns kommun.
- Handlingsplan för folkhälsoarbetet i Karlshamns kommun år 2007-2010.
- Familjestöd i samverkan. Hälsofrämjande och förebyggande arbete för blivande föräldrar samt barn i åldern 0-6 år och deras föräldrar.